

MEMORII

autor

Ernst Udet

traducere

Adrian Scrieciu

editura

Miidecărți

Bragadiru - 2018

CUPRINS

1. UN ACCIDENT ÎN VĂZDUH.....	7
2. 7 ZILE ÎN AREST.....	13
3. TRANSFERAT LA LUPTĂTORI.....	18
4. PRIMUL MEU DUEL	22
5. PE FRONTUL FRANCEZ	28
6. PRIMA MEA FUNCȚIE DE CONDUCERE	32
7. UN DUEL CU GUYNEMER	38
8. ÎNTÂLNIREA CU RICHTHOFEN.....	42
9. UN PRIZONIER DIN RFC	48
10. PLECAREA	54
11. SALVAT DE O PARAȘUTĂ.....	63
12. VIN TANCURILE.....	67
13. BALOANELE INVADATOARE	71
14. URMĂRILE RĂZBOIULUI	75
15. FABRICA DE AVIOANE UDET	78
16. CURSĂ AERIANĂ ÎN AMERICA DE SUD.....	82
17. PATRU BĂRBAȚI ÎN AFRICA.....	86
18. COBORÂT ÎN JUNGLĂ.....	89
19. CURSE AERIENE INTERNAȚIONALE.....	98
20. ÎNTÂMPLĂRI LA HOLLYWOOD	103
21. LA CAPĂTUL LUMII.....	105
22. PIERDUT PE UN GHEȚAR	109

Capitolul I

UN ACCIDENT ÎN VĂZDUH

În vara anului 1915, un instructor, având grad de caporal, în Grupul Aerian de rezervă, la Griesheimer Sand, ce tocmai își terminase ziua de lucru și se înapoia la Cartierul General, a primit un mesaj care avea să-i schimbe întregul curs al vieții. Acel nefericit mesaj pe care mi-l amintesc și acum era: „Udet, prezintă-te imediat locotenentului Justinus, care a trimis de două ori după tine.”

Mi-am îndreptat cozorocul de la șapcă, având grijă să fie aliniat cu vârful nasului meu, și am trecut prin careu. Cadeții de la Școala de Aviație m-au urmat, cărând după ei arme și ranițe. Tocmai ce se întorseseră de la un marș.

Mă întrebam de ce Justinus vrea să mă vadă: să fie din cauza incidentului minor în care am turnat petrol pe coada câinelui șefului? Era cam ciudat să-l intereseze pe el astfel de povești. Fusese trimis din Darmstadt în mod special pentru a căuta piloți pentru departamentul său. Chestiunile private nu îl priveau. Pe ușa îngustă scria „locotenent Justinus”. Am bătut și am intrat.

Justinus se afla pe pat într-o ținută comodă și la al doilea nasture al tunicii sale, care atârna pe spătarul unui scaun, am observat funda Crucii de Fier. Am luat poziția regulamentară. *“Ia un loc, Udet”*, a zis Justinus, ridicând un picior pentru a trânti un pachet de ziare de pe scaun pe pardoseală. Am luat loc, așteptând să înceapă. *„Apropo, câți ani ai?”*, a început brusc conversația. *„19, domnule locotenent”*. *„Destul de tânăr”*, a zis el. *„În curând fac 20, în aprilie, la anul”*, am ținut să precizez. Mici riduri ale ochilor îi trădau amuzamentul. *„Se pare că te grăbești”*, a zis. *„Cum te-ai*

Respect pentru oameni și cărți

„apucat de aviație?” Am început să am o îndoială, de ce a trimis după mine? „La sfârșitul anului 1914 am fost voluntar într-o expediție pe motocicletă și am aplicat imediat să fiu admis pentru secția forțelor Aeriene de Rezervă”, i-am spus dintr-o suflare. „Din păcate, ei nu m-au vrut”. „De ce?”, a întrebat Justinus. „Eram prea tânăr la acea vreme”, am răspuns ezitant. Justinus a zâmbit din nou. „Și după asta?”, m-a întrebat. „Am făcut un curs în zborul civil la școala din München a lui Otto”. „Pe propria cheltuială?” „Tatăl meu a plătit 200 de mărci și l-a ajutat pe Otto să-și renoveze băile”. Eram gata să continuu cu povestea, când Justinus a făcut o mișcare a mâinii, oprindu-mă. „Este suficient”, a zis.

Stând în picioare, și-a sprijinit bărbia în podul palmei și m-a privit lung. După care, aparent satisfăcut, mi-a vorbit din nou. „Ți-ar plăcea să ajungi pilot la mine?”, m-a întrebat.

Deși asta îmi doream să se întâmple, nu am putut să-mi stăpânesc emoțiile. Justinus era un om deosebit, având o inteligență rară. „Îmi doresc, bineînțeles, locotenente!”, am răspuns repede, gândindu-mă prea puțin la regulamente. Și el a fost de acord, având puțină reținere. „Prin urmare, ne-am înțeles!”

În timp ce îmi reveneam, am pocnit din călcâie și m-am întors. Când mă aflam lângă ușă, mi-a zis să mă întorc. „Organizezi ceva special în seara aceasta?”, iar când i-am spus că sunt liber, mi-a zis: „Ce zici, «Emil», de o mică petrecere dată în cinstea acestui eveniment?” „Bineînțeles, locotenente «Franz»!”

În acea împrejurare, m-am gândit că pot risca cu acest răspuns familial, „Emil” reprezentând în cadrul forțelor aeriene pilotul, iar „Franz” fiind superiorul. Dar „Franz” singur era mai mult decât puteam eu să spun. Eram nerăbdător să mă întorc la unitate după investire. Stătusem prea mult timp peste limita admisă, iar Justinus mi-a împrumutat pelerina lui care mi-a permis să trec de santinele în siguranță.

În dimineața următoare, în timpul orelor de pilotaj, eram atât de preocupat în ceea ce privește viitorul meu, încât eram gata să provoc un dezastru. Elevul meu era un băcan mare și gras, care întotdeauna ne arunca în scaun prea devreme până să decolăm și aproape am uitat să-i dau comanda obișnuită când s-a apropiat momentul critic. Comanda consta în a-l lovi peste cap cu un baston pe care îl păstram în carlingă special pentru aceste

Respect pentru oameni și cărți

momente. Între timp, am realizat ce se întâmpla, i-am aplicat lovitura și totul a mers bine.

Timp de două săptămâni, am fost cu Escadrila 206 de zbor la Heiligkreuz. Eu și Justinus am zburat împreună în fiecare zi, dar majoritatea timpului ne-am petrecut-o ajutând artileria din sectorul nostru să-și calibreze armele. Asta însemna că în majoritatea timpului zburam deasupra aceleiași peisaj, respectiv culturi de porumb și lacuri pe luciul cărora se oglindeau vârfulurile Munților Vosges. Din perspectiva noastră, vedeam lacuri de plumb topit. Arareori ne avântam mai departe, doar o dată am zburat atât de departe încât am zărit turnul bisericii din Saint-Die, abia vizibil printre crestele dealurilor. Chiar în această zonă, în primele zile ale războiului, am efectuat zborul de rămas-bun.

În august 1914, eram 5 piloți, iar în decembrie, doar 3 ne-am mai întors acasă. Un pilot a fost doborât de francezi, celălalt nu a mai putut suporta ororile războiului și s-a sinucis. Ce mult timp a trecut de atunci! Mi se pare că toate s-au întâmplat în altă viață.

În anumite momente, primeam semnale de la adversari, dar erau numai misiuni de recunoaștere și nu acționam. Toți eram foarte prost înarmați, ambele tabere o știau, drept pentru care nu am acționat unii împotriva altora.

Odată cu venirea toamnei, războiul din aer a devenit mai intens. La început, aparatele erau proiectate să arunce cu săgeți din sârmă ghimpată asupra trupelor de la sol, dar curând bombele care au fost inventate aveau efecte asemănătoare obuzelor. Pentru a testa asupra inamicilor efectele noilor proiectile, un raid aerian, la care să participe toate aparatele disponibile, a fost stabilit pentru data de 14 septembrie 1915. Ținta era Belfort. Eu și Justinus am participat la misiune. A fost o zi mohorâtă și a trebuit să urcăm mai mult de 3000 de metri înainte de a străpunge norii. Deasupra lor a fost surprinzător de calm și aparatul nostru alb Aviatik B, care fusese echipat cu un motor destul de puternic, a zburat lin ca o lebădă. Justinus arunca des câte o privire peste bord; sub noi, prin fereastră spre nori, vedeam câte o scurtă fâșie de pământ.

Dintr-o dată s-a auzit un zgomot metalic, ca și cum ai lovi corzile unui pian, iar aparatul a început să alunece înspre stânga. Imediat am intrat în nori. Justinus s-a întors și s-a aplecat către spătarul scaunului, dar n-am

putut decât să ridic din umeri ca răspuns la întrebarea nerostită, întrucât nu aveam nici cea mai mică idee despre ce se întâmplase. Tot ceea ce am putut să fac a fost să forțez atât cât s-a putut și să smucesc cârma, până când brațele mi-au paralizat. Ne-am prăbușit aproape 1000 de metri înainte ca aparatul să se re poziționeze singur. Abia dacă mai putea fi controlat, dar căderea în picaj încetase și începuserăm să avem speranțe în ceea ce privește o aterizare în siguranță. Atunci mi-am amintit că ne aflam departe de teritoriul nostru și o aterizare însemna o capturare sigură. În acele momente, însoțitorul meu mi-a arătat agitat partea de sus a vârfului aripii și am realizat ce se întâmplase. Suportul de metal al aripii care susținea cablurile de sârmă se stricase, iar aripa, sub presiunea aerului, se ridicase ca o barcă cu pânze.

Ceea ce puteam să facem era doar să planăm spre est până la granița cu Elveția. Din când în când, am deschis regulatorul în speranța că ne vom păstra înălțimea. Dar cum aparatul, la fiecare zvâcnire a motorului, se înclina și cum unghiul de înclinație creștea din ce în ce mai mult, am început să cred că picajul era recomandabil. Am închis regulatorul. Deasupra Montbeliard am ieșit din nori. Altimetrul indica 1500 de metri și granița elvețiană se afla încă departe. Părea că nu avem nicio șansă să ajungem până la ea.

Apoi Justinus a urcat încet, aflat în scaunul secundului, și a început să se târască către aripa inferioară dreapta. Ajungând la jumătatea ei, s-a așezat în poziția șezândă, cu picioarele legănându-se în aer. Ne aflam la aproape 1500 de metri și eram în cădere liberă. Am deschis din nou regulatorul și aparatul s-a înclinat iarăși mult. Am simțit că Justinus încerca să restabilească echilibrul, ceea ce nu prea reușea. Am strâns foarte tare manșa și am realizat că nu pot rezista prea mult făcând acest lucru. Am început să simt că-mi cedează mușchii brațelor și am strigat la Justinus, cerându-i ajutorul. Toate formulele de politețe, gen „locotenent”, au fost omise total. Încet, Justinus a început să revină în aparat de-a lungul aripii înclinate și înguste.

Câteva secunde mai târziu, fiind la limita mea de rezistență, aparatul a tremurat sub două lovituri, iar întăritura subțire de lemn a scaunului observatorului a fost sfărmată în bucăți. Măinile mi-au fost rănite, înțepate de resturile de lemn. Am stat un pic cu ele în aer și imediat am preluat manșa. Justinus mi-a venit în ajutor imediat. Am surprins o licărire pe fața sa palidă sub pielea bronzată și acoperită cu broboane de sudoare. „Trebuie să-l lipim cumva!” am țipat. „Trebuie să ajungem la granița cu Elveția”. Altitudinea era

Respect pentru oameni și cărți

sub 1000 de metri și mai aveam peste 8 km până la frontieră. Sub noi, țara nu era atinsă de efectele războiului. Vedeam satele cu acoperișurile roșii ale caselor așezate în peisajul plăcut al livezilor și câmpurilor verzi.

Dintr-o dată am tresărit. În centrul peisajului, am văzut o dungă de sârmă ghimpată, o baricadă construită acolo pentru a împiedica dezertarea în Elveția. Am traversat frontiera pe deasupra localității Saint-Dizier, la o altitudine de doar 500 de metri.

„Elveția!”, am urlat la bărbatul din fața mea. Justinus a spus și el: „*Să ajungem în Germania!*” Am deschis pentru scurt timp regulatorul și apoi am reluat planarea. Zburam foarte jos, iar oamenii din sate ne priveau mirați cum treceam deasupra capetelor lor. Trebuie să fi fost Courtemaiche și apoi Vendlincourt. Am trecut pe deasupra unei rețele de sârmă ghimpată – frontiera cu Germania.

Am aterizat într-un câmp proaspăt arat. Am sărit din avion, ne-am privit și am dat frâu liber sentimentelor. Nu mai eram locotenentul Justinus și pilot Udet, eram doar Franz și Emil, doi tineri care au început să danseze ca indienii Piei Roșii în jurul focului. Când ne-am săturat de dansat, am început să aruncăm cu bulgări de pământ, ca și cum ar fi fost de zăpadă.

Dar aterizarea noastră a fost observată și oamenii au venit către noi, așa că am adoptat o atitudine ceva mai demnă. Justinus a ordonat unui biciclist să meargă în cel mai apropiat sat și să telefoneze la Heiligkreuz.

Numărul spectatorilor a crescut, în timp ce noi ne plimbam pe lângă aparatul de zbor. Dintr-o dată, Justinus m-a bătut pe umăr: „Știi ce vom face? *Vom repara avaria și vom zbura înapoi cu puterile noastre!*” Bună gândire! Fierarul satului s-a uitat ciudat la noi când i-am arătat piesa defectă. „*Vă fac una nouă în 3 ore!*” ne-a asigurat el. Ne-am întors la aparat, cu alaiul de oameni după noi, gândindu-ne cum să scăpăm din acest circ. Apoi punctul de interes s-a schimbat.

O mașină de culoare gri s-a zărit pe drum și s-a oprit lângă noi. Din mașină a coborât un ofițer, iar oamenii care ne înconjurau i-au făcut loc să treacă. Ofițerul făcea parte din Corpul Forțelor Aeriene. Justinus i-a dat raportul. Ofițerul ne-a strâns mâinile. „*Dragi colegi, v-ați descurcat admirabil!*” S-a apropiat de avion și a întrebat ce defecțiune are. Justinus a răspuns: „În câteva momente va fi reparat, domnule căpitan!” Ofițerul de personal se învârtea pe lângă aparat: „*Ce reprezintă asta?*” Evident, era

foarte supărat. Regula clară era ca orice piesă defectă să fie înaintată spre a fi inspectată oficial. Era de datoria noastră să fi cunoscut această regulă.

Într-o liniște mormântală, am intrat în mașină și am mers la fierar în sat. Fierarul ne-a întâmpinat în ușă, cu fața luminoasă a unui meseriaș mândru: „*Priviți-o!*” radia, ținând noua piesă. „*Unde este aia veche?*”, l-a repezit ofițerul. Potcovarul a arătat cu degetul către curte. Ușa rămăsese deschisă și am văzut o mare groapă de gunoi, unde câteva găini scurmau. „*Mergi și caut-o!*” mi s-a adresat ofițerul. Am găsit ușor piesa stricată, fiind chiar în vârful grămezii de gunoi. Am spălat-o și apoi am înmânat-o superiorului. Acesta a privit-o și a pus-o în buzunarul hainei. Am plătit fierarul și ne-am urcat în mașină. Am pornit către Mulhausen. Fierarul, scuturând nedumerit din cap, ne privea cum ne îndepărtam.

Ofițerul părea a fi supărat încă. „*Neghiobilor!*”, a mormăit pentru sine. Apoi s-a întors către noi și pe un alt ton ne-a zis: „*Domnilor, vă rog să mă scuzați, dar chiar astăzi doi oameni mi s-au prăbușit la Hartmannsweilerkopf, probabil având același defect. Amândoi au murit.*”

Tristețea ne-a întunecat bucuria. O săptămână mai târziu, s-a anunțat în Ordinul pe unitate că locotenentul Justinus a fost decorat cu Crucea de Fier Clasa I și sub-caporalul Udet cu Crucea de Fier Clasa II pentru meritele de salvare a avioanelor patriei.